

Forslag til pårørendepolitik

Handicapafdelingen Hedensted kommune

Indledning

Samarbejde mellem kommune og pårørende skal altid ske med respekt for den handicappede borgers ret til selvbestemmelse og med respekt for parternes forskellige roller i den handicappede borgers liv.

Når et menneske er udviklingshæmmet, fysisk handicappet, senhjerneskadet eller har andre funktionsnedsættelser er de pårørende en vigtig faktor i dette menneskes liv. Hedensted kommune ønsker at styrke den samlede indsats for borgere med handicaps ved i endnu højere grad at inddrage de pårørendes viden og erfaringer i samarbejdet med den handicappede borger.

Hedensted kommune og de pårørende har et fælles mål i at samarbejde om at den handicappede opnår størst mulig livskvalitet i et livslangt perspektiv.

Hedensted kommunes pårørendepolitik på handicapområdet er skabt i et samarbejde mellem handicappede borgere, pårørende, medarbejdere i Handicapafdelingen og Handicaprådet.

Værdigrundlaget for samarbejdet

Hedensted kommunes værdier er ansvar, dialog og udvikling.

I Hedensted kommunes handicapafdeling lægger vi vægt på respekt, tilgængelighed og helhedsorienteret indsats.

Det betyder, at grundlaget for samarbejdet mellem borgere, pårørende og fagprofessionelle i Hedensted kommunes Handicapafdeling blandt andet er:

- At dialogen er anerkendende og ligeværdig med gensidig respekt for hinanden, og at alle parter vægter ærlighed og ordentlighed. Man holder det man lover eller giver en god forklaring, hvis ting må laves om. Vi afstemmer forventninger til hinanden og er åbne for at tale om, hvordan vi alle kan gøre tingene anderledes eller bedre.
- At denne politik gøres til virkelighed på det enkelte bosted eller i Specialvejledningen i samarbejde mellem borgere, pårørende og personale. Man aftaler konkret, hvordan man gør "her hos os" og justerer på aftaler efter behov

Roller

Den handicappede borger

Den handicappede borger har ret til selvbestemmelse ligesom andre voksne mennesker. Det betyder at samarbejdet mellem kommune og pårørende skal respektere den enkelte borgers ret til personlig integritet og brug af samfundsmæssige rettigheder.

Der kan være tilfælde hvor borgerens fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser gør det vanskeligt at afklare borgerens ønsker og behov. Pårørende og fagprofessionelle har derfor et særligt og vidtgående ansvar for at tage udgangspunkt i den enkelte borgers individuelle handicap. I samarbejdet kan borgerens sagsbehandler inddrages med henblik på at få lavet aftaler om samtykke med videre.

Pårørende

Mange handicappede har mange og nære familierelationer. Andre har kun få eller ikke nogen.

I forhold til samarbejdet med Hedensted kommunes Handicapafdeling er det mest hensigtsmæssigt, at den handicappede har en primær pårørende og eventuelt en sekundær pårørende, som sørger for at informere og inddrage den øvrige familie efter behov. Den handicappede borger vælger selv, hvem der er dennes primære pårørende. Det kan være forældre, ægtefælle, søskende eller andre. Hvor der ikke findes familiemedlemmer kan det være en ven, nabo eller andre.

I tilfælde hvor den handicappede borger ikke selv kan vælge pårørende aftales det i kredsen af pårørende. Som primær pårørende kan man være med til at varetage den handicappedes interesser.

Hedensted kommunes handicapafdeling anerkender de pårørende som

- Ressourcepersonen med indgående indsigt i og viden om den handicappede borgers hele liv
- Den røde tråd i den handicappede borgers liv
- Et menneske, der er følelsesmæssigt involveret i den handicappede borger

De fagprofessionelle

Hedensted kommunes ansatte i Handicapafdelingen er professionelle omsorgspersoner for de handicappede borgere og arbejder ud fra værdierne i Lov om Social Service: Frihed, værdighed, medmenneskelighed, social retfærdighed og professionel integritet.

Hedensted kommunes handicapafdeling anerkender de fagprofessionelle som

- Fagligt kompetente indenfor deres område
- Fagpersoner med en professionel tilgang til arbejdet og problemstillinger i den enkelte handicappede borgers liv.
- Fagpersoner, der arbejder ud fra en række specifikke instrukser og retningslinjer i deres samarbejde med borgerne, ledelsen, myndighedsafdelingen, læger og sundhedspersonale, pårørende m.fl.

At være fagperson med professionel integritet betyder:

- At være i stand til at forsvare og begrunde sine handlinger og sin faglighed etisk
- At være ordholdende og rent faktisk gøre det, man siger man gør.
- At være ærlig og åben om sine hensigter.
- At have respekt for aftaler, forpligtelser og løfter

Forventningsafklaring

Det er vigtigt at der mellem den handicappede borger, de pårørende og de fagprofessionelle foregår en indbyrdes afklaring af forventninger til samarbejdet og en praktisk opgavefordeling – begge dele for at fastholde og forbedre mulighederne i den handicappede borgers liv. Forventningsafklaringen sker i forbindelse med visitering, ved overdragelse af kontaktpersonsrollen mellem pårørende eller efter behov, og ved at der indgås en samarbejdsaftale – se bilag.

Samarbejde og kommunikation

Pårørendesamarbejdet foregår i gensidig åben og fordomsfri dialog i et klart sprog, hvor alle parter lytter til hinanden.

Tavshedspligt

Den voksne handicappedes ret til selvbestemmelse betyder, at den handicappede borger skal give samtykke til at personalet videregiver personlige oplysninger til de pårørende. Personalet vil rådgive den handicappede borger til at inddrage de pårørende i større væsentlige ændringer i den handicappedes liv, men skal i sidste ende respektere den handicappede borgers ønske om graden af inddragelse af pårørende.

Pårørende kan altid henvende sig til personalet med oplysninger som måtte have betydning for den handicappedes livssituation.

Personalet må ikke udtale sig om andre borgers forhold til pårørende.

Dagligdagens kommunikation

Pårørende er altid velkomne til at samtale med personalet. Der er dog tidspunkter på dagen, hvor personalet er optaget af at hjælpe borgere. For at være sikker på at få ordentlig tid til samtalen er det derfor hensigtsmæssigt, at den pårørende aftaler tidspunkt for samtaler, både telefoniske samtaler eller samtaler, der sker ved fremmøde på personalets arbejdssted. Aftale af tid kan ske pr. telefon eller e-mail til kontaktpersoner i deres arbejdstid.

Personalet støtter den handicappede borger efter behov i via mail eller telefon at informere om hverdagens begivenheder, særligt til pårørende som bor langt væk

Øvrig information fra Handicaptilbuddet til pårørende.

Information om tilbuddet kan ske via udsendelse af nyhedsbreve, afholdelse af informations- eller temamøde og lignende. Ledelse og pårørende ved hvert tilbud aftaler hvilken grad af information, de pårørende ønsker. Det kan for eksempel være om kommende aktiviteter, større organisationsforandringer mv.

Husets venner

Pårørende og andre interesserede frivillige kan i samarbejde med borgerne i Handicaps tilbud vælge at oprette foreninger, her benævnt som "Husets venner", der kan arrangere aktiviteter og lignende for tilbuddets borgere. Dette sker i overensstemmelse med Hedensted kommunes frivillighedspolitik.

Husets venner laver aktiviteter for hele gruppen af borgere. Aktiviteternes planlægning og afholdelse sker i nært samarbejde med tilbuddets personale og ledelse for at sikre maksimal deltagelse blandt borgerne på tidspunkter, hvor tilbuddet eller andre ikke har arrangeret aktiviteter for borgerne.

Regler om tavshedspligt om den enkelte borgers personlige forhold gælder også i forbindelse med disse aktiviteter.

Oprettelse af Husets venner kan ske med bistand fra Hedensted kommunes frivillighedskoordinator.

Pårørenderådet

Pårørenderådet vælges af og iblandt alle pårørende til borgere i tilbud, der ydes af Hedensted kommunes Handicapafdeling. Rådets arbejde har til formål at styrke samarbejdet mellem Hedensted kommune, pårørende og derigennem borgerne, der modtager tilbuddene. Pårørenderådets arbejde skal ske i respekt for Borgerrådets arbejde. Arbejdet i pårørenderådet foregår ud fra separat vedtægt.

Bilag 1

Vedtægter for pårørenderådet ved Handicapafdelingen, Hedensted kommune.

§ 1. Lovgrundlag

Jf. servicelovens § 16 nedsættes et pårørenderåd, der efter denne lov får mulighed for at få indflydelse på tilrettelæggelsen og udnyttelsen af tilbuddet.

§ 2. Formål

Pårørenderådets formål er at repræsentere beboernes interesser og medvirke til en løbende dialog om tilbuddet med lederen af Hedensted kommunes handicapafdeling.

§ 3. Rådets arbejdsområder

Pårørenderådet skal inddrages i forhold af generel karakter, som er omfattet af pårørendepolitikken, som har betydning for borgernes hverdag og for samarbejdet med pårørende.

Pårørenderådet informeres og høres om:

- Det udarbejdede budgetforslag for det kommende års driftsbudget
- Større om- eller tilbygninger eller væsentlige funktionsændringer
- Væsentlige ændringer i serviceniveau, herunder servicedeklarationer og kvalitetsstandarder
- Udvalget for Social Omsorgs og Handicaps vision for byrådsperioden
- Rapporter fra tilsyn
- Analyser og redegørelser om indberetninger om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.
- Vedtagne organisationsændringer

Pårørenderådet kan tage ethvert spørgsmål af generel karakter vedrørende tilbuddenes funktion op til drøftelse.

Pårørenderådet kan ikke behandle sager vedrørende enkeltpersoner, herunder personaleforhold.

§ 4. Pårørenderådets sammensætning.

Pårørenderådet vælges af og blandt de pårørende til beboere der modtager tilbud fra Hedensted kommunes Handicapafdeling. Rådet sammensættes af en pårørende fra hver driftsenhed. Der kan vælges en suppleant for hvert pårørenderådsmedlem.

Desuden deltager leder af Handicapafdelingen samt en leder fra et bosted.

§ 5 Konstitution

På første møde i en ny valgperiode vælger rådet en formand.

§ 6. Valgprocedure

Man er valgt for 2 år, og der afholdes valg i april måned. Således at én repræsentant fra henholdsvis

- Specialvejledningen Handicap
- Solhøj
- Egevej
- Rørkærvej
- Lunavej

er på valg i ulige år

- Åbo
- Syrenvænget
- Egespring
- Frydenlyst
- Rugmarken
- Aktivitets- og beskæftigelsesområdet

er på valg i lige år.

§ 7. Mødevirksomhed

Pårørenderådet udøver sin virksomhed i møder.

Mødeplan laves for 1 år.

Formand og leder af Handicap udarbejder i fællesskab dagsorden.

Formanden indkalder til mødet med skriftlig dagsorden.

Rådets medlemmer sender dagsordenspunkter til formanden eller leder senest 14 dage før mødet.

Dagsorden udsendes senest 8 dage før mødet.

Pårørenderådet holder møde mindst fire gange årligt.

Handicapafdelingen stiller sekretærbistand til rådighed, som udarbejder referatet, der udsendes til pårørenderådet.

Rettelser og ændringer meddeles inden en uge, hvorefter referatet betragtes som godkendt. Handicapafdelingen udsender det godkendte referat til alle kontaktpårørende pr. mail eller brev

§ 8. Økonomi

Handicapafdelingen stiller lokaler til møderne til rådighed.

§ 9. Vedtægtsændringer

Pårørenderådet skal vedtage forslag til eventuelle ændringer i vedtægterne med almindeligt stemmeflertal. Vedtægtsændringer skal godkendes af chefen for Social Omsorg.

Hedensted Kommunes forventningsafklaring vedrørende beboere i de kommunale bofællesskaber

Forventningsafklaringen kan læses i sammenhæng med Hedensted kommunes pårørendepolitik for Handicap.

MØDEFORMER:

Evt. indflytningsprocedure:

Statusmøder:

Møder ved forandringer:

Andet:

Bemærkninger til mødeformer:

KONTAKT I HVERDAGEN:

Telefonisk kontakt:

Skriftlig kontakt:

Besøg på bostedet:

Hjemmebesøg:

Besøg hos søskende eller andre familiemedlemmer:

Andet:

Bemærkninger til kontakt i hverdagen:

ØKONOMI:

Faste udgifter:

Rådighedsbeløb:

Forvaltning af økonomi:

Evt. betalinger ved hjemmebesøg:

Andet:

Bemærkninger til økonomi:

BESKÆFTIGELSE:

Beskæftigelsesform:

Kurser/skole:

Hvordan er kontakten til værksted/skole:

Andet:

Bemærkninger til beskæftigelse

FERIE OG FRITID:

Ferie med familien:

Ferie på bostedet (alene og sammen):

Aktiviteter i hverdagen:

Andre aktiviteter i løbet af året/traditioner:

Forældrearrangementer på bostedet:

Fødselsdag:

Andet:

Bemærkninger til ferie og fritid:

SUNDHED OG HELBRED:

Medicin ordination:

Læge:

Tandlæge:

Sygehus indlæggelse evt. kontroller:

Speciallæger:

Terapeutisk behandling (massage, fysio-, ergo- eller psykologisk):

Akutte helbredsmæssige ændringer:

Andet:

Bemærkninger til sundhed og helbred:

PROFESSIONELLE ARBEJDSMETODER:

Handleplan:

Magtanvendelse:

Samarbejdsaftaler:

Evt. ledsagerordning:

Pædagogisk arbejdsmetode:

Andet:

Bemærkninger til professionelle arbejdsmetoder:

KULTUR OG HOLDNINGER:

Kulturen i hjemmet:

Kulturen på bostedet:

Graden af engagement fra forældre/pårørende:

Hvordan udøves beboerens selv- og medbestemmelse:

Andet:

Bemærkninger til kultur og holdninger:

ANDRE FORVENTNINGER:

Er der andre væsentlige forhold, som en af parterne ønsker at tale om og lave aftaler omkring beskrives det her:

Andre forventninger:

UNDERSKRIFTER:

Dato:

Bostedets navn: _____ **For bostedet:** _____

Forældre/pårørende: _____

Beboer: _____